

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 2022-167
Den 30. marts 2022

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 11. april 2022

SAMLENOTAT

1. Russisk aggression mod Ukraine	2
2. Global Gateway	4

1. Russisk aggression mod Ukraine

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet ventes en drøftelse af Ruslands militære aggression mod Ukraine. Indholdet af drøftelsen vil afhænge af udviklingen frem mod rådsmødet den 11. april, men det forventes på nuværende tidspunkt, at der vil kunne være en generel drøftelse af situationen, EU's outreach og globalt sammenhold samt mulighederne for yderligere EU-støtte til Ukraine og evt. yderligere tiltag over for Rusland samt Belarus.

2. Baggrund

Som modsvar på Ruslands omfattende militære offensiv mod Ukraine har EU indtil videre vedtaget vidtgående sanktioner, som har haft markant indvirkning på russisk økonomi. Ruslands militære intervention i Ukraine fortsætter dog. Der pågår derfor løbende drøftelser i EU-regi om, hvordan vi bedst muligt kan understøtte Ukraine og samtidig ramme Rusland med yderligere tiltag for at øge den politiske og økonomiske pris for Ruslands fortsatte aggression. Det bærende princip for arbejdet med sanktioner og diverse tiltag over for Rusland samt Belarus er fortsat hensynet til EU-enighed, bæredygtighed i sanktionerne samt at tiltag skal gøre mere skade på Rusland end os selv.

På Det Europæiske Råd den 24.-25. marts blev EU's stats- og regeringschefer enige om, at man sætter EU-forberedelser i gang for etablering af en Solidaritetsfond for Ukraine, der kan samle den internationale indsats for genopbygning af et demokratisk Ukraine. Desuden enedes man om inden længe at afholde en international donorkonference.

3. Formål og indhold

Rådsdrøftelsen ventes at have fokus på, hvordan EU bedst kan støtte Ukraine – både nu og på længere sigt. Desuden kan der ventes en drøftelse af mulighederne for yderligere tiltag over for Rusland og Belarus.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

EU's sanktioner over for Rusland forventes også at få konsekvenser for Europas og dermed Danmarks økonomi. Eventuelle russiske modsanktioner forventes ligeledes at kunne få konsekvenser for samfunds- og erhvervsøkonomien herhjemme.

Desuden vil der være en række udgifter forbundet med modtagelse af ukrainske flygtninge og med støtte til Ukraine både under og efter krigen.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er enighed i EU-kredsen om, at den russiske invasion og militære aggression mod Ukraine er fuldstændig uacceptabel, og at Ruslands ageren skal have store politiske og økonomiske konsekvenser. Der er bred erkendelse af, at situationen ikke blot vedrører Ukraine, men hele den europæiske sikkerhedsarkitektur og principperne for global fred og sikkerhed. Der er opbakning til fortsat tæt koordination med transatlantiske partnere og andre ligesindede. Endelig er der enighed om at udvise solidaritet med Ukraine og hjælpe ukrainerne mest muligt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder, at vi skal hjælpe Ukraine mest muligt og samtidig fokusere på ikke at eskalere konflikten unødigt. Regeringen støtter fortsat fuldt op om de hårdest mulige internationale sanktioner mod Rusland, som svar på deres ulovlige angrebskrig mod Ukraine. Så længe Rusland fortsætter sin aggression, skal vi være klar til at stramme grebet yderligere, herunder med forbud mod havneanløb for russiske skibe samt andre sanktioner. I den forbindelse er det helt centralt med fortsat tæt koordination med vores partnere og allierede.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 17. marts 2022 til orientering

2. Global Gateway

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet forventes en drøftelse af status for EU's strategi "Global Gateway". Der ventes en generel drøftelse af, hvordan EU bedre omsætter sin økonomiske styrke til udenrigspolitisk indflydelse, herunder geopolitiske aspekter af strategien, EU's partnerskaber og konnektivitet.

2. Baggrund

Formålet med EU's Global Gateway-strategi, der blev lanceret med en fælles meddelelse i december 2021, er at fremme EU's intelligente, bæredygtige og sikre infrastrukturforbindelser til omverdenen på det digitale område, inden for energi og transport samt på sundheds-, uddannelses- og forskningsområderne. Frem mod 2027 er det målsætningen at tilvejebringe 300 mia. euro til at fremme globale infrastrukturprojekter.

Geopolitisk står vi i en historisk vigtig periode. Formålet med Global Gateway er at demonstrere, hvordan demokratiske værdier giver sikkerhed og gennemsigtighed for befolkninger, investorer mv. Global Gateway skal dermed også fungere som et forsvar for europæiske interesser, herunder den regelbaserede orden.

Nogleprincipperne for Global Gateway er demokrati og bæredygtighed; god regeringsførelse og transparens; ligeværdige partnerskaber; fokus på udvikling af grøn infrastruktur og robuste forsyningskæder. EU-delegationerne rundt om i verden vil spille en central rolle i identificeringen og koordineringen af Global Gateway-projekter i partnerlandene, som implementeres i overensstemmelse med FN's 2030-dagsorden og dens mål for bæredygtig udvikling samt Parisaftalen. Investeringerne skal samtidig tage højde for partnerlande og lokale behov.

3. Formål og indhold

Rådsmødet vil være en anledning for udenrigsministrene til at drøfte fremdrift i Global Gateway strategien, herunder geopolitiske aspekter og EU's partnerskaber.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen forventes i sig selv ikke at medføre lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er bred konsensus blandt EU's medlemsstater om at fremme implementeringen af EU's globale konnektivitet og omsætte EU's økonomiske styrke til udenrigspolitisk indflydelse. Der ventes potentielt en række nuanceforskelle i hvilke geografiske og emnemæssige områder, som medlemslandene mener EU bør fokusere på.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter op om implementering af Global Gateway, der vil bidrage til at fremme EU's geopolitiske og geoøkonomiske interesser globalt. EU skal omsætte sin økonomiske styrke til udenrigspolitisk indflydelse og medvirke aktivt til at fremme den regelbaserede orden og demokratiske værdier. Regeringen vil særligt arbejde for, at der investeres i infrastrukturprojekter, der fremmer digital konnektivitet og bæredygtig grøn omstilling.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 6. juli 2021 til orientering.